

theoretical basis, studying the theory of audit and its interaction with other sciences. The third aspect is the use of modern research methods and equipment for data collection and analysis. The next step is to improve the quality of publications and exchange experience in the field of audit through participation in scientific conferences and seminars. The last aspect is the development of communication skills and interaction with stakeholders, which will allow you to achieve better results in providing audit services.

Касаджик І.К.,
здобувач 3-го курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Науковий керівник: **Балан А.О.,**
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту
Національний університет «Одеська політехніка»
м. Одеса

ОЦІНКА ЯКОСТІ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

Аудит є важливим інструментом для забезпечення вірогідності фінансової інформації. Якість аудиторських послуг впливає на довіру до цієї інформації та, в кінцевому результаті, на стабільність фінансової системи. Відсутність чіткого визначення та стандартів якості аудиту створює проблему в області аудиту.

Ціль: оцінити якість аудиторських послуг і розробити методику для її виміру. Ми висуваємо гіпотезу, що якість аудиторської послуги можна підвищити за рахунок удосконалення організації внутрішнього контролю суб'єкта аудиторської діяльності (САД).

Основні документи, які регламентують питання контролю якості аудиторських послуг наведені та відсортовані за авторським критерієм як «пріоритетність слова» тобто, цей критерій має на увазі принцип законності (див. табл. 1).

Слід відзначити що в умовах євроінтеграції, найцікавішим документом для українських САД буде саме директива 2006/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради про обов'язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності яка являє собою маніфестом для відкриття вікна в Європу для САД.

Таблиця 1 Документи які регулюють питання внутрішнього контролю САД за авторським критерієм «пріоритетність слова» [1, 2, 3, 4, 5]

Пріоритет	Назва документу	Обґрунтування
1	Закон України «Про аудит фінансової звітності і аудиторську діяльність»	Цей документ має найвищий статус, оскільки він встановлює основні норми та принципи аудиторської діяльності в Україні.
2	Положення з національної практики контролю якості аудиторських послуг 1 "Організація аудиторськими фірмами та аудиторами системи контролю якості аудиторських послуг"	Цей документ детальніше визначає основи контролю якості в аудиторській діяльності на національному рівні.
3	Міжнародний стандарт аудиту 220 "Контроль якості аудиту фінансової звітності"	Цей стандарт є важливим, оскільки він допомагає аудиторським фірмам в Україні адаптуватися до міжнародних стандартів контролю якості.
4	Міжнародний стандарт з управління якістю (МСУЯ) 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг»	Цей стандарт має загальніше застосування і регулює широкий спектр аудиторських послуг.
5	Директива 2006/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради про обов'язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності (далі – Директива 2006/43/ЄС)	Цей документ важливий для тих компаній, що діють на території ЄС, але він менш прямо стосується практики аудиту в Україні, якщо компанія не виконує свою діяльність в ЄС.

Цей документ є основною причиною прийняття Закону України «Про аудит фінансової звітності і аудиторську діяльність» від 21.12.2017 була необхідність впровадження Директиви 2006/43/ЄС Європейського Парламенту і Ради, що стосується обов'язкового аудиту річної та консолідованої звітності, головною метою якої було значне покращення стандартів якості аудиторських послуг. Це повинно стати основою для підвищення довіри до фінансових звітів для всіх зацікавлених сторін, включаючи регулюючі органи та широке коло громадян.

Тож, для САД які, претендують на Європу, повинні максимально забезпечити не тільки дотримання вимог міжнародних стандартів але також, забезпечити виконання критеріїв оцінки якості аудиторських послуг Директиви 2006/43/ЄС:

- система забезпечення якості повинна бути організована так, щоб забезпечити її незалежність від аудиторів і аудиторських фірм, що контролюються, з урахуванням суспільного нагляду;

- фінансування системи забезпечення якості має бути гарантованим і вільним від будь-якого можливого неналежного впливу з боку аудиторів чи аудиторських фірм;

- система забезпечення якості повинна мати достатні ресурси;

- особи, що проводять перевірки з метою забезпечення якості, повинні мати належну професійну освіту та відповідний досвід у сфері обов'язкового аудиту та фінансової звітності, поєднаний із тематичним навчанням з питань проведення перевірок для забезпечення якості;

- підбір контролерів для виконання перевірок з метою забезпечення якості має проводитися за об'єктивною процедурою, спрямованою на забезпечення відсутності конфлікту інтересів між контролерами та аудитором чи аудиторською фірмою, що перевіряється;

- в обов'язку перевірки забезпечення якості, що спирається на адекватну перевірку відібраних аудиторських справ, має передбачатися оцінка дотримання чинних стандартів аудиту та вимог щодо незалежності, кількості та якості витрачених ресурсів, очікуваної винагороди за аудит та внутрішньої системи контролю якості аудиторської фірми;

- за результатами перевірки з метою забезпечення якості повинен складатися звіт, що має містити основні висновки перевірки для забезпечення якості;

- перевірки з метою забезпечення якості повинні проводитися принаймні один раз на шість років, але перевірка з метою забезпечення якості щодо аудиторів або аудиторських фірм, що проводять обов'язковий аудит суб'єктів суспільного інтересу, – не рідше одного разу на три роки (ця вимога викладена статті 43 Директиви 2006/43/ЄС);

- загальні результати системи забезпечення якості мають оприлюднюватися раз на рік;

- зауваження за результатами перевірок для забезпечення якості повинні враховуватися аудитором або аудиторською фірмою в розумний строк;

– у разі неврахування зауважень до аудитора чи аудиторської фірми, за необхідності, має застосовуватися система дисциплінарних заходів чи санкцій [5].

Основні висновки та рекомендації для українських аудиторських фірм можна підсумувати наступним чином:

1. Усі аспекти виконання аудиту повинні бути під контролем з метою забезпечення якості, що включає незалежний контроль, достатнє фінансування, наявність ресурсів, професійну підготовку контролерів, об'єктивний підбір контролерів та періодичність перевірок.

2. Особливу увагу потрібно приділити стандартам аудиту, незалежності, кількості та якості витрачених ресурсів, винагороді за аудит і внутрішній системі контролю якості.

3. За результатами перевірки потрібно скласти звіт з основними висновками, а також враховувати зауваження від перевіряючих у розумний строк.

4. Система дисциплінарних заходів та санкцій повинна бути застосована у випадку неврахування зауважень.

У виконанні цих рекомендацій, українські аудиторські фірми зможуть підвищити якість своїх послуг і покращити свою репутацію на ринку.

Список використаних джерел

1. Про аудит фінансової звітності і аудиторську діяльність : Закон України від 21 грудня 2017 р. №2258-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>.

2. Положення з національної практики контролю якості аудиторських послуг 1 "Організація аудиторськими фірмами та аудиторами системи контролю якості аудиторських послуг" від 01.12.2016. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr2_4230-07#Text.

3. Міжнародний стандарт аудиту 220 "Контроль якості аудиту фінансової звітності" від 15.12.2009 URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%90%202016-2017_%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0%201\(1\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%90%202016-2017_%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0%201(1).pdf).

4. Міжнародний стандарт з управління якістю 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг» від 15.12.2022. URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/4_ISQM_1_Final_Standard_\(Not_Formatted\)\(uk\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/4_ISQM_1_Final_Standard_(Not_Formatted)(uk).pdf).

5. Директива 2006/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 травня 2006 року про обов'язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_844#Text.